LINJA-AUTOLIITTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta
Helsinki

Viite: VNS 4/2022 vp Valtioneuvoston selonteko Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma Kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa 2035

Linja-autoliiton lausunto Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta

Pyydettynä lausuntona Linja-autoliitto lausuu seuraavaa.

Linja-autoliitto on aiemmissa valiokuntakuulemisissa korostanut johdonmukaisesti sitä, että toimiala on jo toteuttamassa konkreettista ja jo tuloksellista ilmastopolitiikkaa. Arvio pidemmän aikavälin tavoitteista on edelleen realistinen ja toteutuksen osalta riippuvainen joukkoliikenteen rahoituksesta ja julkisten hankintojen vaatimuksista. Kuljetusalan kustannusnousujen hillintään ja kompensoimiseen tarkoitetut politiikkatoimet eivät muuta tätä kokonaiskuvaa selonteon mukaisella tarkastelukaudella. Julkisesti hankitussa liikenteessä on mahdollista siirtyä käytännössä kokonaan 0-päästoiseen liikenteeseen tämän vuosikymmenen lopulla.

Keskeisimmät keinot linja-autoalan kannalta ovat edelleen julkisen rahoituksen pitkäjänteinen turvaaminen joukkoliikenteessä. Kaupunkien ohella valtion joukkoliikennehankinnoissa tulisi jatkossa näkyä ilmastopolitiikan konkreettiset tavoitteet, mitä osaltaan olisi tukemassa sopimusvaltuuksien pidentäminen vastaaviksi kuin rautatieliikenteen hankinnoissa on jo tehty. Linja-autoliitto tulee esittämään seuraavan hallituskauden tavoitteissaan koko julkisen sektorin joukkoliikenteen hankintatoiminnan kokonaisuudistusta, jonka yksi osa tulisi olla ilmastopolitiikan nykyistä tehokkaampi toteuttaminen. Kuten todettua, kaupunkien ja kuntien ohella myös valtiolta on voitava odottaa edistyksellisen ilmastopolitiikan toteuttamista.

Muussa henkilöliikenteen palvelujen edistämisessä markkinamekanismit eivät ole omiaan ohjaamaan liikennettä ilmastopolitiikan tavoitteiden suuntaan sinänsä, vaan asiaa olisi arvioitava ennemmin liikennealan päästövaatimusten kautta. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttäisi nykyistä vaativampaa sääntelyä.

Linja-autoliitto toistaa aiemman näkemyksensä siitä, että toimialaan kohdistuvia hankinta- tai vastaavia tukia ei lähtökohtaisesti tarvita niiden markkinoita vääristävän vaikutuksen vuoksi. Latausinfran osalta on kuitenkin osoittautunut tarpeelliseksi arvioida sitä, miten tukiohjelmat voisivat kohdentua alalle vielä nykyistä paremmin. Ongelmia on ollut siinä, että lataustuet eivät kohdennu nyt julkisten hankintojen kanssa samoihin kohteisiin.

Mika Mäkilä
toimitusjohtaja